Středa, 19. ledna 2011

Prozatímní dohoda o partnerství mezi ES a tichomořskými státy

P7_TA(2011)0011

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2011 o Prozatímní dohodě o partnerství mezi Evropským společenstvím na jedné straně a tichomořskými státy na straně druhé

(2012/C 136 E/04)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá usnesení ze dne 25. září 2003 o páté ministerské konferenci WTO v Cancúnu ([1]), ze dne 12. května 2005 o hodnocení jednacího kola v Dohá po rozhodnutí Generální rady WTO ze dne 1. srpna 2004 ([2]), ze dne 1. prosince 2005 o přípravách šesté ministerské konference WTO v Hongkongu ([3]), ze dne 23. března 2006 o dopadu dohod o hospodářském partnerství (EPA) na rozvoj ([4]), ze dne 4. dubna 2006 o hodnocení jednacího kola z Dohá po konání ministerské konference WTO v Hongkongu ([5]), ze dne 1. června 2006 o obchodu a chudobě: navrhování obchodních politik pro co největší přínos obchodu při snižování chudoby ([6]), ze dne 7. září 2006 o přerušení jednání o rozvojové agendě z Dohá ([7]), ze dne 23. května 2007 o dohodách o hospodářském partnerství ([8]), ze dne 12. prosince 2007 o dohodách o hospodářském partnerství ([9]), svůj postoj ze dne 5. června 2008 o návrhu nařízení Rady o uplatňování systému všeobecných celních preferencí pro období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 552/97, (ES) č. 1933/2006 a nařízení Komise (ES) č. 964/2007 a (ES) č. 1100/2006 ([10]), a své usnesení ze dne 25. března 2009 o prozatímní dohodě o hospodářském partnerství mezi Evropským společenstvím na jedné straně a tichomořskými státy na straně druhé ([11]),

— s ohledem na Prozatímní dohodu o partnerství mezi Evropským společenstvím na jedné straně a tichomořskými státy na straně druhé,

— s ohledem na Dohodu o partnerství mezi africkými, karibskými a tichomořskými státy (AKT) na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsanou v Cotonou dne 23. června 2000 (Dohoda z Cotonou),

— s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1528/2007 ze dne 20. prosince 2007 o uplatňování režimu stanoveného v dohodách zakládajících hospodářské partnerství nebo vedoucích k jeho založení na produkty pocházející z některých států, které jsou součástí skupiny afrických, karibských a tichomořských států (AKT) ([12]),

— s ohledem na sdělení Komise o dohodách o hospodářském partnerství ze dne 23. října 2007 (KOM(2007)0635),

— s ohledem na Všeobecnou dohodu o clech a obchodu (GATT), a především na článek XXIV této dohody,

— s ohledem na ministerské prohlášení ze čtvrtého zasedání konference ministrů WTO, přijaté v Dohá dne 14. listopadu 2001,

([1]) Úř. věst. C 77 E, 26.3.2004, s. 393.
([2]) Úř. věst. C 92 E, 20.4.2006, s. 397.
([3]) Úř. věst. C 285 E, 22.11.2006, s. 126.
([4]) Úř. věst. C 292 E, 1.12.2006, s. 121.
([5]) Úř. věst. C 293 E, 2.12.2006, s. 155.
([6]) Úř. věst. C 298 E, 8.12.2006, s. 261.
([7]) Úř. věst. C 305 E, 14.12.2006, s. 244.
([8]) Úř. věst. C 102 E, 24.4.2008, s. 301.
([9]) Úř. věst. C 323 E, 18.12.2008, s. 361.
([10]) Úř. věst. C 285 E, 26.11.2009, s. 126.
([11]) Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 118.
([12]) Úř. věst. L 348, 31.12.2007, s. 1.

Středa, 19. ledna 2011

— s ohledem na prohlášení ministrů na 6. zasedání Ministerské konference WTO přijaté v Hongkongu dne 18. prosince 2005,

— s ohledem na zprávu a doporučení pracovní skupiny pro pomoc na podporu obchodu, která byla přijata Generální radou WTO dne 10. října 2006,

— s ohledem na Deklaraci tisíciletí OSN ze dne 8. září 2000, která vymezuje rozvojové cíle tisíciletí jako kritéria stanovená celým mezinárodním společenstvím s cílem odstranit chudobu,

— s ohledem na prohlášení Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU z Kigali (Rwanda) ze dne 22. listopadu 2007,

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. prosince 2006 o situaci na Fidži ([1]), v němž důrazně odsoudil převzetí moci fidžijskými vojenskými silami,

— s ohledem na katalog 103 doporučení Rady OSN pro lidská práva, zveřejněný dne 23. března 2010 ve zprávě pracovní skupiny pro všeobecný pravidelný přezkum a s ohledem na oficiální odpověď fidžijské vlády ze dne 10. června 2010, v níž se uvádí, že dlouho požadované a často odkládané všeobecné volby jsou nyní naplánovány na rok 2014 a že se jedná o konečné datum,

— s ohledem na otázky ze dne 16. prosince 2010 určené Komisi a Radě, které se týkají uzavření Prozatímní dohody o partnerství mezi Evropským společenstvím na jedné straně a tichomořskými státy na straně druhé (O-0212/2010 – B7-0807/2010),

— s ohledem na čl. 115 odst. 5 a čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že od 1. ledna 2008 nejsou obchodní vztahy mezi EU a státy AKT, v jejichž rámci byl státům AKT přiznán přednostní přístup na trhy EU, aniž by musely otevírat své vlastní trhy, v souladu s pravidly WTO,

B. vzhledem k tomu, že dohody o hospodářském partnerství (EPA) jsou slučitelné s pravidly WTO a jejich cílem je posílit regionální integraci a podpořit postupné začleňování ekonomik zemí AKT do světového hospodářství, a tím napomoci jejich udržitelnému sociálnímu a hospodářskému rozvoji a přispět k obecnému úsilí o odstranění chudoby v těchto zemích,

C. vzhledem k tomu, že dohody EPA by měly sloužit k budování dlouhodobých vztahů, v jejichž rámci obchod napomáhá rozvoji,

D. vzhledem k tomu, že protokol o cukru podle po sobě jdoucích úmluv z Lomé a Dohody z Cotonou zaručil malým tichomořským ostrovům, jejichž možnosti diverzifikace v odvětví zemědělství jsou omezené, předvídatelné příjmy,

E. vzhledem k tomu, že prozatímní dohody o hospodářském partnerství (IEPA) jsou dohodami o obchodu se zbožím, jež mají za cíl zabránit narušení obchodu mezi zeměmi AKT a EU,

F. vzhledem k tomu, že v důsledku současné finanční a hospodářské krize má obchodní politika pro rozvojový svět větší význam než kdykoli předtím,

G. vzhledem k tomu, že ze všech tichomořských států AKT k dnešnímu dni podepsaly dohodu IEPA pouze Papua-Nová Guinea a Republika Fidžijské ostrovy, které tak učinily ke konci roku 2009; vzhledem k tomu, že se na všechny ostatní tichomořské státy AKT vztahuje buď iniciativa „Vše kromě zbraní“, která nabízí bezcelní a bezkvótový přístup na trh EU, nebo řádný všeobecný systém preferencí EU,

([1]) Úř. věst. C 317 E, 23.12.2006, s. 898.

H. vzhledem k tomu, že v případě Papuy-Nové Guiney se tato dohoda prozatímně provádí od 20. prosince 2009; vzhledem k tomu, že dohoda s Republikou Fidžijské ostrovy začne být prováděna poté, co Republika Fidžijské ostrovy oznámí, zda tuto dohodu hodlá prozatímně provádět, nebo ji ratifikovat,

I. vzhledem k tomu, že se všemi 14 tichomořskými státy AKT probíhá jednání o souhrnné dohodě o hospodářském partnerství,

J. vzhledem k tomu, že dohoda IEPA zahrnuje všechny hlavní prvky dohody o obchodu se zbožím,

K. vzhledem k tomu, že závazky, jež jsou součástí dohody, by mohly mít na dotčené země a tichomořskou oblast velmi výrazný dopad,

L. vzhledem k tomu, že dohoda IEPA bude mít vliv na oblast působnosti a obsah budoucích dohod mezi Papuou-Novou Guineou a Republikou Fidžijské ostrovy a dalšími obchodními partnery a na pozici regionu při jednáních ohledně EPA,

M. vzhledem k tomu, že mezi EU a tichomořskými státy existuje omezená hospodářská soutěž v důsledku toho, že velkou většinu vývozu z EU tvoří hlavně zboží, které tichomořské státy nevyrábějí, ale často je potřebují pro přímou spotřebu nebo jako vstupy pro vnitrostátní průmysl,

N. vzhledem k tomu, že rybolov a činnosti a odvětví související s rybolovem vykazují velký potenciál pro budoucí nárůst vývozu, za předpokladu, že rybolov bude provozován udržitelným způsobem z hlediska životního prostředí,

O. vzhledem k tomu, že nová obchodní pravidla musí být sestavena tak, aby podporovala rozvoj domácích odvětví a poskytovala ochranu před vyčerpáním zdrojů a změnou klimatu, a vzhledem k tomu, že tyto pravidla musí doprovázet navýšení pomoci v oblasti obchodu,

P. vzhledem k tomu, že pomoc v oblasti obchodu má zlepšit schopnost rozvojových zemí využívat nových obchodních příležitostí,

Q. vzhledem k tomu, že EU a země AKT vyjednaly nová, zdokonalená a pružnější pravidla původu, která budou znamenat významný přínos, budou-li uplatňována náležitým způsobem, v plném souladu s účelem této dohody a s řádným ohledem na omezené úrovně kapacity těchto zemí,

R. vzhledem k tomu, že odchylka od pravidel původu stanovená v prozatímní dohodě o hospodářské spolupráci se vztahuje na celý výrobní řetězec, od těžby surovin po jejich zpracování, uvedení na trh a vývoz,

S. vzhledem k tomu, že vysoká poptávka po produktech z tuňáka znamená, že tyto produkty mají zvláštní rysy – reagují například rychle na cenové výkyvy –, což vedlo k tomu, že jsou na mezinárodním trhu označovány jako „citlivé výrobky“, což je třeba zohlednit při všech obchodních jednáních,

T. vzhledem k tomu, že Komise pro rybolov v západním a středním Tichém oceánu (WCPFC), která je mezinárodní organizací odpovědnou za zajištění toho, aby rybí populace v této oblasti byly udržitelné, oznámila, že třetí země, zejména Čína, které od zavedení nových pravidel původu investovaly značné částky do průmyslových projektů v Papue-Nové Guineji, v této oblasti značně zvýšily svou lovnou kapacitu a že tento jev bude pokračovat a zvýší se tak riziko nadměrného lovu rybích populací,

1. je přesvědčen, že obchodní vztahy mezi touto oblastí a EU by měly podporovat a posilovat obchod, udržitelný rozvoj a regionální integraci a zároveň podporovat diverzifikaci hospodářství a snižování chudoby; zdůrazňuje, že dohoda IEPA musí přispět k dosažení rozvojových cílů tisíciletí;

Středa, 19. ledna 2011

2. zdůrazňuje, že kladný výsledek jednání o dohodě IEPA s Papuou-Novou Guineou a Fidži dokazuje, že EU má velký zájem nadále udržovat úzké a kvalitní hospodářské vztahy s tichomořskými státy; doufá, že tato dohoda IEPA, která se v současné době omezuje na dvě země, by mohla vést k širší dohodě, která by zahrnula další země tichomořské oblasti;

3. zdůrazňuje, že cílem dohody IEPA je udržovat trh otevřený vývozu z Papuy-Nové Guiney a Republiky Fidžijské ostrovy a umožnit jednání vedoucí k dosažení souhrnné dohody EPA, budou-li si to dotyčné státy přát;

4. poukazuje na skutečnost, že Papua-Nová Guinea a Republika Fidžijské ostrovy – dvě tichomořské země AKT s významným objemem vývozu do EU – jsou jedinými členy tichomořského regionálního uskupení, kteří tuto dohodu do dnešního dne uzavřeli, přičemž ostatní státy tohoto uskupení se z důvodu nižšího objemu obchodu se zbožím s EU rozhodly dohodu nepodepsat;

5. připomíná, že ačkoli lze dohodu IEPA považovat za první krok v příslušném procesu, z právního hlediska se jedná o zcela nezávislou mezinárodní dohodu, která nemusí automaticky vést ani k plnohodnotné dohodě EPA ani k tomu, že tuto plnohodnotnou dohodu podepíší všichni původní signatáři dohody IEPA;

6. připomíná orgánům a vládám EU, že ani uzavření dohody EPA ani její vypovězení by neměly vést k situaci, kdy by se země AKT mohla ocitnout v méně příznivé situaci ve srovnání se situací, v níž se nacházela podle obchodních ustanovení Dohody z Cotonou;

7. zdůrazňuje, že možný souhlas Parlamentu s dohodou IEPA nepředjímá postoj Parlamentu ohledně jeho souhlasu se souhrnnou dohodou EPA, neboť postup uzavírání se týká dvou různých mezinárodních dohod;

8. připomíná, že vytvoření skutečného regionálního trhu představuje základní předpoklad pro úspěšné uplatňování dohody IEPA – a obdobně jakékoli budoucí plnohodnotné dohody EPA – a že regionální integrace a spolupráce jsou nezbytné pro sociální a hospodářský rozvoj tichomořských států; je přesvědčen, že tuto skutečnost je třeba při uplatňování dohody zohlednit;

9. zdůrazňuje, že účelem zvláštních ustanovení týkajících se pravidel původu produktů rybolovu je rozvíjet v tichomořských státech AKT kapacitu pro zpracování ryb na pevnině s cílem zvýšit na místní úrovni počet pracovních míst a objem příjmů;

10. poukazuje na to, že dohoda IEPA je základem rozvoje průmyslových projektů v Papue-Nové Guineji, jako je tichomořská námořní průmyslová zóna v Madangu, od níž se očekává, že během dvou let vyprodukuje více než 400 000 tun konzervovaného tuňáka;

11. v této souvislosti je znepokojen opatřeními, mezi něž patří i nedávný přezkum právních předpisů týkajících se životního prostředí, který nedávno provedly orgány Papuy-Nové Guiney a na základě něhož se v praxi ruší požadavek předkládat pro takové projekty environmentální zprávy a ztěžuje proces soudního vymáhání;

12. zdůrazňuje, že odvětví rybolovu je primárním zdrojem zaměstnanosti žen v tichomořské oblasti; je přesvědčen, že Komise by měla poskytnout technickou, politickou a finanční pomoc s cílem zlepšit pracovní uplatnění žen v tichomořských státech;

13. se znepokojením konstatuje, že podle údajů komise WCPFC zvýšily třetí země v těchto vodách Tichého oceánu svou lovnou kapacitu a že tedy existuje riziko nedovolené, neřízené a nehlášené rybolovné činnosti a nadměrného rybolovu, což nepřispívá k udržitelnému rozvoji místního odvětví rybolovu;

14. zdůrazňuje, že i přesto, že Papua-Nová Guinea a Fidži mají omezenou rybolovnou kapacitu a tedy i omezenou dodávku hotových ryb a omezenou kapacitu zpracování ryb na pevnině, výjimka z pravidel původu zpracovaných rybích produktů, kterou Papua-Nová Guinea aktivně využívá, způsobila, že se tato země stala významným centrem zpracování obrovského množství tuňáků z rozmanitých zdrojů (včetně Filipín, Thajska, Číny, Spojených států a Austrálie); upozorňuje na skutečnost, že výjimka z pravidel původu by mohla mít destabilizační dopad na odvětví zpracování ryb a na konzervárenský průmysl EU;

15. vyzývá Komisi, aby Parlamentu co nejdříve předložila zprávu o těchto zvláštních aspektech, jimiž se odvětví rybolovu tichomořských států vyznačuje, a o řízení rybích populací v Tichém oceánu včetně udržitelných postupů rozvoje; vyzývá Komisi, aby neprodleně zahájila konzultace stanovené v čl. 6 odst. 6 písm. d) protokolu II, který je přílohou dohody IEPA, a aby v případě, že se na základě této hodnotící zprávy prokáže destabilizační dopad na odvětví zpracování ryb a konzervárenský průmysl EU, nařídila pozastavení výjimečných opatření v souvislosti s pravidly původu;

16. upozorňuje na to, že tuto zprávu o provádění zvláštních pravidel původu je nutno připravit v průběhu roku 2011, tj. tři roky poté, co byla Papua-Nová Guinea obeznámena s přijetím pravidel v nařízení (ES) č. 1528/2007, a že by v této zprávě měly být obsaženy informace o tom, jaký hospodářský, sociální a environmentální dopad má výjimka týkající se udělení univerzálního původu na obyvatele Papuy-Nové Guiney, a to zejména na pobřežní komunity; v této souvislosti žádá o okamžité podání informací, které se týkají pověření k vypracování této zprávy a které ozřejmí, zda budou v průběhu vypracovávání zprávy probíhat konzultace se všemi zainteresovanými a dotčenými stranami, včetně organizací občanské společnosti na Papue-Nové Guineji;

17. nabádá Fidži, aby se řídilo doporučeními mezinárodního společenství a uplatňovalo postupy řádné správy věcí veřejných; je přesvědčen, že tyto kroky by měly vést k uvolnění finanční pomoci pro odvětví cukru na Fidži; uvědomuje si, že odvětví cukru, které je klíčovým zdrojem zaměstnanosti na Fidži, tyto prostředky naléhavě potřebuje;

18. zdůrazňuje, že jakoukoli regionální dohodu EPA je třeba podmínit souhlasem všech relevantních politických seskupení v Republice Fidžijské ostrovy se směřováním k demokratickým volbám;

19. doporučuje, aby při probíhajících jednáních o souhrnné dohodě EPA bylo postupováno flexibilně, nestejnoměrně a pragmaticky; trvá na tom, aby součástí souhrnné dohody EPA byla kapitola o rozvojové spolupráci;

20. upozorňuje na skutečnost, že tato dohoda může mít dopady také na vztahy mezi tichomořským regionem a jeho nejbližšími a nejdůležitějšími obchodními partnery, tj. Austrálií a Novým Zélandem, a že je třeba zajistit, aby ustanovení stávající dohody nebyla překážkou budoucím obchodním dohodám s těmito zeměmi;

21. připomíná, že dohoda EPA musí podporovat rozvojové cíle, politiky a priority tichomořských států, a to nejen svou strukturou a obsahem, ale také způsobem a stylem jejich provádění;

22. připomíná, že v říjnu roku 2007 přijala EU strategii pro pomoc na podporu obchodu, v níž se zavázala zvýšit do roku 2010 společnou pomoc EU v oblasti obchodu na částku 2 miliardy EUR ročně, přičemž 1 miliarda EUR bude uvolněna z prostředků Společenství a 1 miliardu EUR poskytnou členské státy; trvá na tom, aby tichomořský region obdržel přiměřený a spravedlivý podíl této pomoci;

23. žádá brzké stanovení a poskytnutí podílu prostředků, který by měl v rámci pomoci na podporu obchodu připadnout tichomořské oblasti; zdůrazňuje, že by tyto finanční prostředky měly být doplňkovými zdroji a nejen opětovně použitými finančními prostředky ERF, že by měly odpovídat prioritám Papuy – Nové Guiney, Republiky Fidžijské ostrovy a širší tichomořské oblasti a jejich vyplácení by mělo být vhodně načasované, předvídatelné a v souladu s harmonogramem uplatňování vnitrostátních a regionálních strategických rozvojových plánů;

24. vyzývá Komisi, aby vzhledem k závazkům, které v září 2007 přijala Rada v souvislosti s Dohodou o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) a přístupem k lékům, nevyjednávala doplňková ustanovení k této dohodě, která by se týkala léků a která by ovlivňovala veřejné zdraví a přístup k lékům, v rámci dohody EPA, aby po příslušných státech nepožadovala dodržování závazků vyplývajících ze Smlouvy o patentové spolupráci (PCT) a Smlouvy o patentovém právu (PLT) ani souhlas s nimi, aby do dohody nezačleňovala ustanovení směrnice 2004/48/ES ([1]) a aby do dohody EPA nezaváděla nová pravidla, např. ochranu nepůvodních databází;

([1]) Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 45.

Středa, 19. ledna 2011

25. vyjadřuje svou trvalou podporu uzavření souhrnné dohody EPA mezi EU a tichomořskými státy; souhlasí s tím, že je třeba projednat mimo jiné tato klíčová témata:

a) práva duševního vlastnictví, která chrání nejen tradiční vědomosti, ale i západní technologické produkty;

b) transparentní zadávání vládních zakázek, jež budou otevřené dodavatelům EU a budou zahájeny v době, která bude vyhovovat potřebám tichomořských států,

c) pracovní víza, která musí být poskytnuta státním příslušníkům tichomořských ostrovních zemí na dobu nejméně 24 měsíců, což jim umožní pracovat jako „pečovatelé" či v jiných podobných profesích;

26. žádá nicméně, aby Komise nadále usilovala o uzavření obecnější dohody a nalezla případné dostupné a životaschopné alternativy, které zemím, jež si nepřejí uzavřít dohodu IEPA ani plnohodnotnou dohodu EPA, nebo některou z nich, zaručí přístup na trh v souladu s pravidly Světové obchodní organizace, přičemž budou kreativním způsobem využity všechny možnosti včetně výjimek;

27. zastává názor, že by v rámci souhrnné dohody EPA měl být zřízen parlamentní výbor, jenž bude sledovat plnění dohody, a že by složení tohoto výboru ze strany EP mělo odpovídat složení smíšeného parlamentního výboru CARIFORUM-EU;

28. zdůrazňuje, že jak dohoda IEPA, tak i souhrnná dohoda EPA by měly zahrnovat ustanovení o přezkumu, které by stanovilo povinnost vypracovat nezávislé všeobecné posouzení dopadů včetně hospodářského, sociálního a environmentálního dopadu dohody a nákladů a důsledků jejího provádění, jež by mělo být provedeno tři až pět let po jejím podpisu; zdůrazňuje, že součástí ustanovení o přezkumu by měla být podmínka, že všechny zúčastněné strany budou mít na základě výše uvedeného posouzení dopadu možnost požádat o použití ustanovení o přezkumu dohody IEPA a následně i dohody EPA; žádá, aby do každého přezkumu dohody byl zapojen Evropský parlament a parlamenty tichomořských států;

29. v tomto ohledu podporuje záměr Komise zajistit, aby tato plošná odchylka od pravidel původu byla v budoucích dohodách EPA spíše výjimkou než pravidlem;

30. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a zemí AKT, Radě AKT-EU a Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT-EU.

Mezinárodní adopce v Evropské unii

P7_TA(2011)0013

Usnesení Evropského parlamentu z dne 19. ledna 2011 o mezinárodní adopci v Evropské unii

(2012/C 136 E/05)

Evropský parlament,

— s ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů o právech dítěte přijatou Valným shromážděním OSN dne 20. listopadu 1989 a zejména na článek 21 této úmluvy,

— s ohledem na Evropskou úmluvu o adopci dětí z roku 1967,